

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. märts 2022
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0074(COD)

7374/22
ADD 2

EF 86
ECOFIN 245
CODEC 325

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	17. märts 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2022) 76 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 909/2014 seoses arveldusdistsipliini, teenuste piiriülese osutamise, järelevalvelase koostöö, panganduskõrvalteenuste osutamise ja kolmandate riikide väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes kohaldatavate nõuetega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2022) 76 final.

Lisatud: SWD(2022) 76 final

Brüssel, 16.3.2022
SWD(2022) 76 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) nr 909/2014 seoses arveldusdistsipliini, teenuste piiriülese osutamise, järelvalvealase koostöö, panganduskõrvalteenuste osutamise ja kolmandate riikide väärtpaberite keskdepositooriumide suhtes kohaldatavate nõuetega

{COM(2022) 120 final} - {SEC(2022) 160 final} - {SWD(2022) 75 final}

Kommenteeritud kokkuvõte

Mõjuhinnang [väärtpaberite keskdepositooriumide määruse õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi ettepaneku] kohta.

A. Vajadus meetmete järele

Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?

Väärtpaberite keskdepositooriumidel on majanduse rahastamisel oluline roll. Keskdepositooriumides kajastatakse väärtpaberite emissioone ja tehingutest tulenevaid hilisemaid muutusi väärtpaberitehingute õiguslikus omandis. 2019. aasta lõpus oli ELi keskdepositooriumides hoiul 53 triljoni euro väärtuses väärtpabereid ja tehtud tehingute väärtus oli ligikaudu 1 120 triljonit eurot.

2014. aastal vastu võetud keskdepositooriumide määruse eesmärk oli hõlbustada piiriülest arveldust, suurendada arveldusturgude turvalisust ja muuta arveldamine tõhusamaks. Nüüd, kus keskdepositooriumide määruse vastuvõtmisest on möödunud seitse aastat, osutavad sidusrühmad järgmistele probleemidele: i) edusammud keskdepositooriumide piiriüleste teenuste osutamisel on piiratud; ii) teatavates valdkondades on nõuete täitmisega seotud kulud ebaproportsionaalsed ning iii) ELi ametiasutuste hinnangul ei ole piisavalt teavet kolmandate riikide keskdepositooriumide tegevuse kohta. Hindamise käigus tehti kindlaks, et nende probleemide põhjused on järgmised: i) koormavad ja ebaselged loa andmise nõuded; ii) päritolu- ja vastuvõtva liikmesriigi ametiasutuste ebapiisav koostöö; iii) pangandusteenuste osutamist piiravad nõuded; iv) arveldusdistsipliini ebaselged ja koormavad nõuded ning v) ebapiisav teave kolmandate riikide keskdepositooriumide tegevuse kohta ELis. Kui neid probleeme ei lahendata, jääb üks kapitaliturgude liidu oluline tugisammas ebatõhusaks, mis toob kahju investoritele, emitentidele, pankadele ja keskdepositooriumidele. ELi kauplemissjargne raamistik jääb riigiti killustatuks, pärssides investeringuid ja piirates emiteerimisvõimalusi, mis kahjustab ELi finantsüsteemi ja majanduskasvu.

Mida selle algatusega loodetakse saavutada?

Eesmärk on jätkuvalt tagada arveldusturgude turvalisus ja tõhusus. Selle konkreetne eesmärk on lihtsustada loa andmise korda, tõhustada ELi järelevalveasutuste vahelist koostööd, parandada keskdepositooriumide juurdepääsu arveldusega seotud pangandusteenustele, täpsustada ja muuta proportsionaalsemaks arveldusdistsipliini meetmeid ning tagada, et ELi asutustel on vajalik teave kolmandate riikide keskdepositooriumide tegevuse kohta.

Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?

Kapitaliturgude liidu 2020. aasta tegevuskavas rõhutati, et keskdepositooriumide määruse muutmine võib aidata luua integreerituma kauplemissjargse keskkonna ELis ja soodustada kapitaliturgude liidu arengut. Liikmesriigid ja riiklikud järelevalveasutused üksi ei suuda keskdepositooriumide määruse eesmärke saavutada. Nad ei suuda lahendada koormavatest ja ebaselgetest nõuetest tulenevaid probleeme ega kõrvaldada erinevatest riiklikest järelevalvetavade tingitud riske, eelkõige, kui need tavad tulenevad esmastest või teisestest õigusaktidest. Liikmesriikide ametiasutused ei suuda tegeleda ELi finantsstabiilsust ohustavate riskidega, mis võivad tuleneda teabe puudumisest kolmandate riikide keskdepositooriumide tegevuse kohta. Seepärast on keskdepositooriumide määruse eesmärke meetmete ulatuse ja laadi tõttu parem saavutada ELi tasandil kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

B. Lahendused

Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?

Kavandatud variandid hõlmavad järgmist: lihtsustatud loa andmise menetlus piiriüleste teenuste puhul; kohustuslike järelevalvekolleegiumide loomine; panganduskõrvalteenuste osutamise hõlbustamine; arveldusdistsipliini korra muutmine; ning muudatused kolmandate riikide keskdepositooriumide suhtes kohaldatavates eeskirjades.

Kavandatud poliitikavariandid on seadusandlikud, kuna arveldusteenuste osutamist ELis reguleerib keskdepositooriumide määrus. Keskdepositooriumide määruks on sätestatud terviklik õigusraamistik finantsinstrumentide arveldamiseks ELis ning ühised eeskirjad keskdepositooriumide ülesehituse ja tegevuse kohta, et edendada turvalist ja tõhusat arveldamist. Keskdepositooriumid on finantsturgude jaoks süsteemselt olulised asutused ning nad peavad tegutsema ühtse õigusraamistiku alusel, et tagada finantsteenuste ühtse turu

terviklikkus. Paljud probleemid tulenevad keskdepositooriumide määruse sätetest. Seepärast ei kaalutud muid kui seadusandlikke võimalusi.

Tuvastatud probleemide lahendamiseks hinnati mitmesuguseid variante. Mõned neist jäeti kõrvale varases etapis, kuna need ei olnud kooskõlas ELi õigusraamistikuga või eesmärgiga tagada ELis vastupidav ja tõhus arveldusturg, st kehtestada keskpankadele nõue hõlbustada keskdepositooriumidele juurdepääsu keskpanga rahale või pankade piiramatut kasutamist panganduskõrvalteenuste osutamiseks. Teised lükati tagasi seepärast, et need ei olnud kulutõhusad (ELi järelevalve kehtestamine).

Kes millist varianti toetab?

Valitud variantidel on sidusrühmade laialdane toetus. Enamik sidusrühmi toetab üldiselt meetmeid teenuste piiriülese osutamise hõlbustamiseks. Eelkõige keskdepositooriumid toetavad kindlalt loa andmise eeskirjade ja panganduskõrvalteenuste eeskirjade täpsustamist. Paljud sidusrühmad toetavad tihedamat koostööd ametiasutuste vahel või võimalust saada rohkem teavet ELis teenuseid osutavate kolmandate riikide keskdepositooriumide kohta. Valdav enamik avalikule konsultatsioonile vastanutest toetab proportsionaalsemat arveldusdistsipliini korda.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Variantidel on positiivne mõju keskdepositooriumide proportsionaalsema reguleerimise ja ELi arveldusturu konkurentsivõime suurendamise kaudu. Loa andmise menetluse lihtsustamine, nõudes lihtsalt vastuvõtva liikmesriigi teavitamist (praegu ette nähtud eelneva heakskiidu asemel), tooks **keskdepositooriumidele** esimesel aastal kokkuhoitu 10 miljonit eurot ja pärast seda ligikaudu 4 miljonit eurot aastas. Järelevalvealased muudatused seoses järelevalvekolleegiumide loomisega või muudatused seoses panganduskõrvalteenuste osutamisega lihtsustaksid menetlusi, tagades ühtsema järelevalve ja lihtsama juurdepääsu teatavatele teenustele. Seda kasu on raske kvantifitseerida, kuid eeldatakse, et see on ettevõtjatele ja reguleerivatele asutustele märkimisväärne. Arveldusdistsipliini korra elementide selgitamise ja nende kohaldamise edasilükkamise peamine kasu seisneks edasilükatud kuludes, st turuosaliste kulud seoses asendusostu vahendajate kasutamise või tehingumaht, mis ei kaoks ega läheks üle ELi-välistesse kauplemiskohtadesse (hinnanguliselt 4–5 % kogukäibest). Loa andmise menetluse lihtsustamine ja arveldusdistsipliini korra suurem selgus võivad vähendada **ESMA** halduskoormust seoses teabepäringutega. Eelistatud poliitikavariantide mõju riiklikele ametiasutustele peaks olema üldiselt positiivne. Eelkõige võivad **riiklikud pädevad asutused** hoida kokku kulusid ja aega lubade väljastamisel, kui vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi lihtsalt teavitatakse.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?

Kulude seisukohast mõjutaks **ESMA**t peamiselt osalemine kohustuslikes kolleegiumides ja kolmandate riikide keskdepositooriumide teavitamiskohustus, kuigi viimane oleks ühekordne kulu. Eelistatud poliitikavariantide mõju **riiklikele pädevatele asutustele** peaks olema kokkuvõttes positiivne. Riiklikud pädevad asutused võivad kanda kulusid seoses järgmisega: i) vajadus jälgida põhjalikumalt uue kavandatud raamistiku alusel osutatavaid panganduskõrvalteenuseid (st kõrgemad künnised ja panganduse keskdepositooriumide võimalus osutada pangandusteenuseid pangandusvälistele keskdepositooriumidele) ii) nende osalemine kohustuslikes kolleegiumides (või kolleegiumide korraldamine). Samas peaksid liikmesriikide pädevate asutuste kulud vähenema tänu lihtsustatud loamenetlustele. Tänu kolmandate riikide keskdepositooriumide teavitamiskohustusele võivad riiklikud pädevad asutused saada ESMA kaudu rohkem teavet riskide kindlakstegemiseks ja jälgimiseks. Neid kulusid on raske kvantifitseerida, kuid need on piiratud, kuna järelevalvekorda ei muudeta. Sotsiaalset ega keskkonnamõju ei eeldata.

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?

Kavandatud poliitikavariantidel ei tohiks olla otsest olulist mõju ettevõtetele. Samas loovad need tõhusama ja kindlama arveldussüsteemi, eelkõige kõrvaldades ebatõhususe ja edendades konkurentsivõimet (nt meetmete abil, millega hõlbustatakse teenuste piiriülest osutamist ja vähendatakse ebaproportsionaalseid kulusid). Sellel on kaudne positiivne mõju kõigile ettevõtjatele, kuid eelkõige VKEdele, kes võivad saada kasu väiksematest kapitalikuludest, kuna nende praegu vähem likviidsed väärtpaberid võivad muutuda likviidsemaks. Kavandatud muudatused võivad motiveerida VKEsid sisenema kapitaliturgudele ning aidata kaasa tugeva ja integreeritud ELi finantsturu arengule.

Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Ei. Eelistatud poliitikavariantide mõju riiklikele pädevatele asutustele oleks piiratud, kuid üldiselt positiivne.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Ei.

D. Järeelmeetmed**Millal poliitika läbi vaadatakse?**

Poliitika tulemuslikkust hinnatakse viis aastat pärast meetmete kohaldamist keskdepositooriumide määruse üldeesmärkide ja läbivaatamise konkreetsete eesmärkide alusel. Näitajad hõlmavad järgmist: piiriüleseid teenuseid osutavate keskdepositooriumide arv; loodud järelevalvekolleegiumide arv; pangandusteenuseid kasutavate keskdepositooriumide arv; välisvaluutas arveldamise kasv; arvelduse tõhususe määrad; tunnustamist taotlenud/teate esitanud kolmandate riikide keskdepositooriumide arv.